

SKOLINIAI LIETUVIŲ PUBLICISTIKOJE

VIDA ŽILINSKIENĖ

Apie lietuvių kalboje vartojamus tarptautinius žodžius ir apskritai skolinius įvairiais aspektais yra nemaža kalbėję ir rašę daugelis lietuvių kalbininkų¹ [Laučiūtė, 1977; Kruopas, 1971; Kuzavinis, 1963 ir kt.], tačiau apie jų vartojimo dažnumą yra užsiminęs tik Klimavičius [1971]. Dabar, sudarius lietuvių publicistikos žodžių ir žodžių formų dažnumų žodynus bei inversinį žodžių formų dažnumų žodyną, nelietuviškos kilmės žodžių vartojimą galima panagrinėti išsamiau.

Sudarant žodynus, tekste prie kiekvieno žodžio buvo prirašytas atitinkamas indeksas, rodantis žodžio etimologinę charakteristiką². Be to, kaip jau minėta [Žilinskienė, 1978], renkant žodynams medžiagą, visi tekstai buvo suskirstyti penkiomis vienodo ilgio teminėms grupėmis (po 60000 pavartotų žodžių): A – vidaus ir užsienio politika, B – mokslas, technika, pramonė, žemės ūkis, C – švietimas, pedagogika, moralinės-etinės problemos, D – dailė, teatras, kinas, literatūros mokslas, E – sportas, skelbimai ir šiaip straipsniai, nepatekę į pirmąsias keturias grupes.

Iš 300000 žodžių pavartojimų 52093 yra nelietuviškos kilmės – tai sudaro 18,39 %³: beveik kas penktas spaudos žodis yra skolinys. Patys dažniausi skoliniai yra šie: *respublika* – 714 (43)⁴, *filmas* – 519 (57), *rajonas* – 512 (58), *miestas* – 503 (61), *socialistinis* – 362 (90), *organizacija* – 348 (95), *sportas* – 345 (96), *studentas* – 327 (99), *kinas* – 318 (107), *problema* – 318 (108), *klasė* – 310 (113), *kultūra* – 301 (118), *rezultatas* – 292 (124), *komitetas* – 272 (136), *partija* – 262 (141), *institutas* – 256 (146), *literatūra* – 254 (148), *technika* – 249 (150), *specialistas* – 228 (172), *istorija* – 221 (179) ir t. t. Iš pavyzdžių matyti, kad tik

¹ Apie tarptautinius žodžius lietuvių kalboje yra ne kartą kalbėta televizijos laidose „Mūsų kalba“, kurias veda doc. A. Pupkis.

² Nustatant skolinius, vadovautasi žodynu Fraenkel E. Litauisches etymologisches Wörterbuch. Heidelberg – Göttingen, 1955–1962, o tarptautiniai žodžiai skirti pagal „Tarptautinių žodžių žodyną“ [V., 1969].

³ Skaičiuojant procentus, iš 300000 žodžių buvo atmesti tikriniai daiktavardžiai.

⁴ Čia ir kitur pirmasis skaičius po žodžio rodo absoliutųjį dažnumą, o skaitmuo skliaustuose – žodžio rangą (eilės numerį dažnumų žodyne).

vienas šio sąrašo žodis yra tikrasis skolinys (*miestas*) – visi kiti priklauso internacionalizmams.

Išanalizavus šiuo požiūriu net ir visą pirmąjį tūkstantį dažniausių žodžių, rasta visai nedaug tikrųjų skolinių: *knyga* – 210 (192), *gatvė* – 126 (355), *laivas* – 113 (400), *savaitė* – 79 (598), *blogas* – 74 (640), tuo tarpu internacionalizmų – net 180. Tikrųjų skolinių ir tarptautinių žodžių skaičius išauga retų žodžių grupėse, pvz., 1347-juose žodžiuose, pavartotuose po 3 kartus, tikrųjų skolinių jau yra per 20, tai *agurkas, barščiai, budelis, burokas, katilas, kruopa, parapija, piniginė* ir kt., o tarptautinių žodžių – arti 400 (čia visi skoliniai sudaro 30,14%).

1 lentelė. Skolinių dažnumas atskirose publicistikos teminėse grupėse (žodžių pavartojimai)

Teminė grupė	Absoliutusias dažnumas	Dažnumas % iš nominatyvinių kalbos dalių ^a	Dažnumas % iš visų kalbos dalių
A	12671	26,60	22,86
B	9473	20,40	16,49
C	7458	16,63	12,77
D	11947	26,22	21,23
E	10544	22,87	18,94
Iš viso	52093	22,59	18,39

Išnagrinėjus skolinių vartojimą atskirose teminėse grupėse, matyti akivaizdžių skirtumų (žr. 1, 2 lentelę). Pirmą, šių teminių grupių dažniausi žodžiai gerai skiriasi. Tik du žodžiai (*respublika, miestas*) yra bendri visoms grupėms; be to, skiriasi jų rangai. Pasitaikė keletas žodžių, pasikartojančių keturiose, trijose arba tik dviejose teminėse grupėse. Antra, jau iš dvidešimties dažniausių tarptautinių žodžių galima nesunkiai suvokti, kokios tematikos tekstams priklausė tiriamoji medžiaga^b. Kaip rodo 1 lentelė, skirtingų grupių tekstuose skolinių vartojama labai nevienodai: daugiausia jų yra tekstuose, skirtuose vidaus ir užsienio politikai, taip pat dailei, teatrui, kinui, literatūrai, mažiausia – švietimo, pedagogikos, moralinių-etinių problemų tekstuose.

Skolinių, priklausančių atskiroms kalbos dalims, dažnumą rodo 3 lentelė. Kaip ir reikėjo tikėtis, daugiausia turime pasiskolinę daiktavardžių: 80,42% visų

^a Kadangi skoliniai gali būti tik daiktavardžiai, būdvardžiai, veiksmažodžiai,rieveksmiai ir skaitvardžiai, apskaičiuota, kokį šių kalbos dalių procentą sudaro skoliniai.

^b Paprastai teigiama [Алексеев, 1975], kad jau pirmasis šimtas dažniausių žodžių parodo, iš kokio stiliaus (ar pokalbės) tekstų buvo rinkta medžiaga dažnumų žodyno sudarymui. Čia pateikti dažniausi skoliniai atskirų teminių grupių dažnumų žodynėliuose yra išsidėstę maždaug iki 150 rango.

Eil. Nr.	Teminė grupė									
	A		B		C		D		E	
1	respublika	200	rajonas	202	klasė	207	filmas	470	sportas	327
2	socialistinis	185	respublika	139	studentas, -ė	121	kinas	240	respublika	169
3	partija	171	technika	121	respublika	116	muzika	187	komanda	156
4	studentas, -ė	136	socialistinis	118	rajonas	111	teatras	148	sportininkas, -ė	139
5	nacionalinis	132	organizacija	111	literatūra	104	režisierius, -ė	145	miestas	133
6	politinis	131	institutas	104	miestas	92	aktorius, -ė	144	čempionas, -ė	119
7	politika	113	specialistas, -ė	104	institutas	90	literatūra	115	rezultatas	108
8	miestas	104	planas	85	istorija	80	miestas	104	treneris, -ė	107
9	organizacija	99	sistema	80	pedagoginis	79	herojus, -ė	97	rajonas	89
10	ekonominis	88	komitetas	74	kultūra	74	spektaklis	96	komitetas	88
11	komunistas, -ė	87	partinis	74	specialistas, -ė	74	autorius, -ė	92	sportinis	81
12	rajonas	86	komunistas, -ė	72	pedagogas, -ė	72	respublika	90	čempionatas	71
13	socialinis	84	miestas	70	organizacija	66	problema	81	medalis	66
14	ministras, -ė	79	procentas	70	problema	64	scena	78	organizacija	62
15	problema	77	mašina	68	pionierius, -ė	63	ekranas	73	meistras, -ė	59
16	procentas	75	kolektyvas	65	procesas	58	knyga	72	grupė	58
17	sekretorius, -ė	72	ministerija	62	kursas	57	kultūra	68	kultūra	58
18	milijonas	66	rezultatas	62	sesija	49	poetas, -ė	68	futbolas	58
19	indėnas, -ė	63	televizija	61	specialybė	48	istorija	57	olimpinis	52
20	demokratinis	62	tona	61	technika	48	muzikinis	55	universiada	47

3 lentelė. Skolinių pasiskirstymas kalbos dalimis (žodžių pavartojimai)

Kalbos dalis	Absoliutinis dažnumas	Dažnumas % iš visų skolinių	Dažnumas % iš tos kalbos dalies
Daiktavardis ⁷	41 892	80,42	33,61
Būdvardis	7 494	14,38	27,75
Veiksmažodis	1 847	3,55	3,32
Prieveiksmis	679	1,30	3,61
Skaitvardis	181	0,35	4,27
Iš viso	52 093	100,00	

skolinių sudaro daiktavardžiai, arba, kitaip sakant, 33,61% visų spaudos daiktavardžių yra skolinti. Panašiai yra ir su būdvardžiais: vos ne trečdalis (27,75%) jų publicistikos tekstuose yra skoliniai. Šiek tiek netikėtas yra mažas skolintų veiksmažodžių dažnumas, – jie retesni net už skolintus skaitvardžius⁸.

Pirmajame tūkstantyje dažniausių žodžių rasta 150 skolintų daiktavardžių, 33 skolinti būdvardžiai, dažniausi iš jų: *socialistinis* – 362 (90), *politinis* – 209 (194), *nacionalinis* – 188 (218), *socialinis* – 185 (227), *ekonominis* – 150 (285), *partinis* – 140 (313), *specialus* – 114 (399), *techninis* – 111 (413), *respublikinis* – 109 (416), *kultūrinis* – 104 (434), tik po vieną veiksmažodį (*organizuoti* – 132 (336)), prieveiksmį (*aktyviai* – 65 (724)) ir jau minėtą skaitvardį *milijonas*. Antrame tūkstantyje jau yra 11 tarptautinių veiksmažodžių: *formuoti* – 41 (1124), *kontroliuoti* – 35 (1302), *treniruoti* – 34 (1353), *kvalifikuoti* – 30 (1483), *startuoti* – 29 (1548), *demonstruoti* – 28 (1592), *specializuoti*, -s – 28 (1592), *studijuoti* – 26 (1706), *filmuoti* – 24 (1781), *likviduoti* – 23 (1863), *susumuoti* – 23 (1893), vienas skaitvardis *milijardas* – 29 (1529) ir nė vieno prieveiksmio. Ir pagaliau tarp tūkstančio po 3 kartus pakartotų žodžių yra 30 gana įprastų veiksmažodžių, pvz., *areštuoti*, *diktuoti*, *diriguoti*, *intensyvinti*, *konkuruoti*, *premiuoti*, *registruoti*, *recenzuoti* ir t. t., bei 9 prieveiksmiai, pvz., *abstrakčiai*, *ironiškai*, *logiškai*, *nervingai*.

Palyginę lietuvių publicistikos skolinius su analogiškais latvių kalbos žodžiais, matome visai panašius rezultatus didelių dažnumų žodynų zonos. Patys dažniausi skoliniai latvių kalboje yra šie [Jakubaite ir kt., 1969]: *partija* – 751, *republika* –

⁷ Labai išsiskiria vadinamieji kintamosios giminės daiktavardžiai (substantiva mobilija), jų internacionalizmai atskirose teminėse grupėse atitinkamai sudaro: A – 49,74%, B – 43,10%, C – 30,22%, D – 49,16%, E – 44,39%.

⁸ Iš lietuvių kalboje vartojamų tarptautinių skaitvardžių gana dideliu dažnumu pasižymi *milijonas* – 149 (286); už jį dažnesni tik kiekiniai skaitvardžiai *vienas*, *du*, *trys*, *tūkstantis*.

564, rajons – 498, organizācija – 436, komiteja – 410, klase – 315, kultūra – 294, rezultāts – 290, filma – 287, sociālistisks – 269, komanda – 267, kolektīvs – 252, sports – 252, pionieris – 250, mašīna – 247, materiāls – 227, procenti – 226, kolhozs – 222, plāns – 222, cehs – 217. Taigi abieju kalbu piemā dvidešimtj dažnāusj skolinj sudarō 11 tū pačj žōdžj, tik skiriasi jū rangai. Kiti 9 žōdziai yra patekē j sekančias dešimtis dažnāusj žōdžj. Pirmame šimte dažnāusj abieju kalbū skolinū daiktavardžj randame tik keliolika skirtingū žōdžj. Sutampa ir daugumas dažnāusj skolinū būdvardžj; plg. latvj *sociālistisks* – 269, *komunistisks* – 209, *politisks* – 206, *centrāls* – 178, *tehnisks* – 152, *nacionāls* – 126, *ekonomisks* – 123. Abiejose kalbose sutampa dažnāusias skolintas veiksmažōdis (latvj *organizēt* – 119) ir skaitvardis (*milijons* – 106). Mažō dažnumo zonose, kaip ir reikējo tikētis, yra nemaža vienodo dažnumo skolinū daiktavardžj, bet vos vienas kitas veiksmažōdis, pvz., *diriguoti* ≈ *dirigēt*, *nepretenduoti* ≈ *nepretendēt*, ir nē vieno sutampančio prieviksmio (tik nemaža skolinū veiksmažōdžj ir prieviksmj yra gretimose mažū dažnumū zonose).

Rusū kalboje dažnāusi skoliniai yra šie [Частотный, 1977]: *армия* – 557, *партия* – 532, *машина* – 523, *форма* – 456, *история* – 382, *коммунистический* – 373, *организация* – 372, *пауза* – 367, *минута* – 366, *капитан* – 352, *энергия* – 351, *миллион* – 334, *катер* – 333, *социалистический* – 333, *район* – 330, *генерал* – 327, *интерес* – 325, *командир* – 325, *материал* – 322, *море* – 315. Atsargiai palyginē šiuos žōdzius su dažnāusiais lietuviū ir latvj kalbū skoliniais. irgi matome, kad yra keletas bendrū žōdžj⁹.

Išanalizavus skolinū daiktavardžj, kuriū dažnumas ne mažesnis už 10, priesagas¹⁰, pasirodē, kad beveik trečdalj jū sudarō priesaga *-ija-*, visos kitos priesagos gerokai retesnēs (žr. 4 lentelē). Dažnāusi daiktavardžiai su šia priesaga yra: *partija* – 262, *istorija* – 221, *televizija* – 163, *ministerija* – 147, *komisija* – 99. Tam tikrū neatitikimū pastebima, gretinant žōdžj ir žōdžj pavartojimū dažnumus. Pavyzdžiui, su priesaga *-imas* yra 4% žōdžj, bet tik 1,70% žōdžj pavartojimū. Tai reiškia, kad ši priesaga yra, palyginus, dari, bet su ja daromi mažesnio dažnumo žōdziai. Priešingai, su priesaga *-ūra* buvo rasta tik 2,91 žōdžj, bet su ja padaryti dažnesni daiktavardžiai.

Skolinū būdvardžj priesagū¹¹ analizē parodē labai didelē *-inis* persvara tiek žōdžj, tiek žōdžj pavartojimū požiūriu (žr. 5 lentelē). Sprendžiant iš lentelēs duomenū, su priesaga *-inis* yra daromi dažnesni žōdziai – kitos priesagos yra lin-

⁹ Šis lyginimas nėra visai korektiškas, nes minētas rusū kalbos dažnumū žodynas yra daug didesnēs apimties (apie 1 mln. žōdžj pavartojimū); jo sudarymui panaudoti tekstai, priklausantys ne tik publicistikai, bet ir grožinei prozai, dramaturgijai, mokslinei literatūrai.

¹⁰ Nustatant daiktavardžj priesagas, remtasi [Urbutis, 1965].

¹¹ Nustatant būdvardžj priesagas, remtasi [Valeckienē, 1965].

kusios sudaryti daugiau skirtingų žodžių, bet jie vartojami rečiau, t. y. šias priesagas galima laikyti aktyvesnėmis.

Palyginę lietuvių publicistikos skolinų daiktavardžių priesagas su analogiškais latvių kalbos priesagomis [Sika, 1977, 92–93 psl.], matome nemaža panašumų¹². Pirmiausia, latvių publicistikos skoliniuose labai aiškiai dominuoja ta pati priesaga – *-ija*, su kuria padaryta 32,7% žodžių ir 44,2% žodžių pavartojimų. Atsižvelgę į tai, kad latvių priesagos *-ija* ir *-izacija* yra neatskirtos, bei sudėję analogiškas lietuviškas priesagas (žr. 4 lent.), gauname, kad lietuviškuose tekstuose *-ija* sudaro daugiau skirtingų žodžių, bet jų vartojimo dažnumas mažesnis negu latvių kalboje (atitinkamai plg. 32,7% ir 39,64%; 44,2% ir 40,29%). Abiejų kalbų skoliniuose daiktavardžiuose antrą vietą pagal vartojimo dažnumą užima priesaga

4 lentelė. Skolinų daiktavardžių priesagų dažnumas

Priesaga	Žodžių pavartojimai		Žodžiai	
	Absolutinis dažnumas	%	Absolutinis dažnumas	%
-ija	3179	30,17	83	30,18
-(i)acija	1069	10,12	26	9,46
-(t)orius, -ė	876	8,24	17	6,18
-ika	867	8,20	21	7,64
-ūra	712	6,74	8	2,91
-istas, -ė	685	6,49	13	4,73
-entas	388	3,67	12	4,36
-(i)atas	380	3,59	9	3,27
-ininkas, -ė	374	3,54	11	4,00
-izmas	340	3,21	12	4,36
-(ion)ierius, -ė	251	2,38	4	1,45
-umas	238	2,25	9	3,27
-ietis, -ė	187	1,78	7	2,55
-imas	179	1,70	11	4,00
-ikas, -ė	152	1,43	9	3,27
-(i)atorius, -ė	150	1,42	5	1,82
-iada	110	1,04	3	1,09
likusios	424	4,03	15	5,46
Ūš viso	10561	100,00	275	100,00

¹² Šis lyginimas irgi sąlygiškas, nes latvių kalbos priesagos yra suskaičiuotos iš publicistikos dažnumų žodyno visos medžiagos, o lietuvių, kaip jau minėta, tik tų žodžių, kurių dažnumas ne mažesnis už 10.

-(t)orius, -ė ~ -ors; žodžių su šia priesaga dažnumas beveik visiškai sutampa (5,9% ir 6,18%), o žodžių pavartojimų dažnumas lietuvių kalboje šiek tiek didesnis (6,7% ir 8,24%). Kitų dažnesnių priesagų vartojimas ryškiau skiriasi, tačiau jų rangai irgi yra artimi, pvz., -ika (latvių žodžių – 9,2% ir žodžių pavartojimų – 5,2%), -ūra (1,9% ir 1,8%), -izmas (4,4% ir 7,0%), -istas, -ė (11,9% ir 8,8%). Aptariant pastarąją priesagą, reikia atsižvelgti į tai, kad latvių kalba neturi priesagos -ininkas, ir tyrinėtuose tekstuose atitinkamą sąvoką reiškiantys daiktavardžiai neretai latvių kalboje padaromi su priesaga -ists, pvz.: sportists – 107 ≈ sportininkas – 141, futbolists – 28 ≈ futbolininkas – 17, traktorists – 41 ≈ traktorininkas – 38 ir pan.

Neturėdami konkrečių duomenų apie skolinčių būdvardžių priesagų vartojimą latvių publicistikoje, palyginkime abiejų kalbų inversinius dažnumų žodynus [Jakubaite ir kt., 1976; Žilinskienė, 1979]. Pati dažniausia lietuvių kalbos visų būdvardžių priesaga yra -inis; su ja padaryti 37% žodžių pavartojimų. Kaip matėme (žr. 5 lentelę), skolintuose būdvardžiuose ši priesaga sudaro net 84,58%. Pati dažniausia latvių kalbos visų būdvardžių priesaga yra -isks – 35,3%. Reikia manyti, kad ši priesaga vyrauja ir tarp skolinčių būdvardžių. Šią prielaidą remia ir konkrečių būdvardžių lyginimas, pvz.: socialistinis – 362 ≈ sociālistisks – 269, politinis – 209 ≈ politisks – 206, ekonominis – 150 ≈ ekonomisks – 123, techninis – 111 ≈

5 lentelė. Skolinčių būdvardžių priesagų dažnumas

Priesaga	Žodžių pavartojimai		Žodžiai	
	Absoliutinis dažnumas	%	Absoliutinis dažnumas	
-inis	4504	84,58	109	75,69
-(i)alus	445	8,36	13	9,03
-yvus	202	3,80	9	6,25
-iškas	119	2,24	9	6,25
-ingas	55	1,03	4	2,78
Iš viso	5325	100,00	144	100,00

tehnisks – 152, demokratinis – 76 ≈ demokrātisks – 77, metodinis – 42 ≈ meto-disks – 66, praktinis – 31 ≈ praktisks – 40 ir t. t. Tačiau nepamiršti net ir tokie atitikmenys: nacionalinis – 188 ≈ nacionāls – 126, socialinis – 185 ≈ sociāls – 60, centrinis – 29 ≈ centrāls – 178 ir t. t.

Iš viso to, kas čia pasakyta, galima daryti išvadas, kad: 1) žymią lietuvių publicistikos leksikos dalį sudaro skoliniai (18,39%), 2) dažniausi iš jų yra mums visiškai įprasti žodžiai, su kuriais kasdien susiduriame, ir kuriems, aišku, ne-

turime lietuviškų atitikmenų; 3) labai didelę skolinių dalį sudaro daiktavardžiai (80,42%), 4) skolinių daiktavardžių ir būdvardžių daryboje vyrauja viena priesaga *-ija* – 30,18% ir *-inis* – 84,58%, 5) skolinių vartojimas lietuvių ir latvių publicistikoje visais atžvilgiais yra artimas.

УПОТРЕБЛЕНИЕ ЗАИМСТВОВАННЫХ СЛОВ В ЛИТОВСКОЙ ПУБЛИЦИСТИКЕ

Резюме

Цель данной работы – определение употребительности заимствованных слов в литовских публицистических текстах.

Употребительность заимствованных слов исследовалась по материалу частотного словаря литовской публицистики. Описана методика подготовки исходных данных. Установлено, что в исследованных текстах из общего количества 300 000 словоупотреблений 52 093 (18,39%) были иноязычного происхождения и что тематика публицистических текстов оказывает резкое влияние на употребительность исследуемых слов (см. табл. 1 и 2). Заимствованные слова, как представители определенных частей речи, употреблены весьма различно: имена существительные составляют 80,42% от общего количества содержащихся в текстах заимствованных слов или, иначе говоря, 33,6% всех имен существительных являются заимствованными; аналогично почти треть (27,75%) функционирующих в текстах прилагательных – заимствованные, и, наоборот, весьма низкая употребительность свойственна заимствованным глаголам. Исследована частота суффиксов заимствованных имен существительных и имен прилагательных (см. табл. 4, 5) и установлено, что суффикс *-ija* составляет почти треть (30,18%) всех суффиксов заимствованных существительных, а суффикс *-inis* составляет 84,58% от общего количества суффиксов заимствованных прилагательных.

Все вышеуказанные данные литовских текстов сопоставлены с аналогичными данными латышских газетно-журнальных текстов и показаны наибольшие совпадения, а также огорчиваются некоторые различия.

LITERATŪRA

Jakubaite ir kt., 1969 – Jakubaite T., Guļevska D., Ņozla V., Prūse R., Rubīna A., Sika N. Latviešu valodas biežuma vārdnīca. – Rīga, 1969.

Jakubaite ir kt., 1976 – Jakubaite T., Ņozla V., Rubīna A., Sika N. Latviešu valodas inversa biežuma vārdnīca. – Rīga, 1976.

Laučiūtė, 1977 – Laučiūtė J. Slaviški skoliniai lietuvių kalboje. – Baltistica, II priedas, 1977, p. 92–96.

Klimavičius, 1971 – Klimavičius J. Apie tarptautinių žodžių dažnumą ir vartojimą. – Mūsų kalba, 1971, šas. 5, p. 7–11.

Kruopas, 1971 – Kruopas J. Tarptautinių žodžių lietuvinimas. – Mūsų kalba, 1971, šas. 5, p. 3–7.

Kuzavinis, 1963 – Kuzavinis K. Tarptautinių žodžių kirčio vietos dėsnīgumas. – Mūsų kalba, 1971, šas. 5, p. 11–22.

Urbutis, 1965 – Urbutis V. Daiktavardžių daryba. – Lietuvių kalbos gramatika. – V., 1965, t. 1, p. 251–473.

Valeckienė, 1965 – Valeckienė A. Būdvardis. – Lietuvių kalbos gramatika. V., 1965, t. 1, p. 474–601.

Žilinskienė, 1979 – Žilinskienė V. Lietuvių publicistikos inversinis dažnumų žodynas, 1979 (rankraštis).

Žilinskienė, 1978 – Žilinskienė V. Lietuvių kalbos raidžių dažnumas publicistikos tekstuose. – Kalbotyra, 1978, t. 29 (1), p. 83–95.

Алексеев, 1975 – Алексеев П. М. Статистическая лексикография. – Л., 1975.

Частотный, 1977 – Частотный словарь русского языка / Под ред. Л. Н. Засорной. – М., 1977.

Vilniaus V. Kapsuko universitetas
Eksperimentinės fonetikos laboratorija

Įteikta
1982 m. vasario 13 d.